၈–၁၆၃။ ပ–၄၆၈။ အစ္ဆေဝံ။) (တ္ဟာဝ်ပိုမကြြက်ကျ့င် = တ္ဟာဝ်ပိုမစေန်ဆက်ကျ့င်။) ပ္ဆဲ မူဗ္ဗာ/ ဘုရားလောင်း၏ အမိပုဏ္ဏားမသည် ထိုအကြောင်းကိုကြား၍ "ဆင်မင်္ဂလာမှုကိုပြု ခြင်းမည်သည်ကား အမျိုးခုနစ်ဆက် လည်သည်တိုင်အောင် ငါတို့အနွယ်တည်း။ ငါတို့၏အ နွယ်သည် ပျက်စီးလတ္တံ့။ ငါတို့သည် ဥစ္စာမှလည်း ဆုတ်ယုတ်လတ္တံ့" ဟု စိုးရိမ်သည်ဖြစ် ၍ ငိုး၏။ (၅၅၀။ ဒု–၆၄။ ညောင်ကန်။) ပ္ဆဲမူအေင်္ဂလိက်/ But the Bodhisatta's mother heard that in four days there was to be an elephant festival. "For seven generations," thought she, "we have managed the elephant festivals from father to son. The old custom will pass from us, and our wealth will all melt away!" She wept and wailed. (The Jataka: Vol. I & II: Book II: p-32))

((((((((((((((((()))))))))))))))))

ကြက္ကဒိန်

ပ္ဆဲ "လိက်နယသမုဒ္ဒြီ" ဂ္ဂ် ကျာ်ဇော်အစ္ဆောအ် မစိုန်ဒ္ဒ်တအ္ဆာကဝိမန်ပိုတ္ဘဒယ်တ်ဂ္ဂ် ရပ်စပ်စကာလဝ် ဝေါဟာရမန်တြေံ "ကြက္ကဒိန်" ဝ်ဂ္ဂ် အဲဂ္ဂံညာတ်ကေတ်တဲ့ ကောန်ဂကူမန်ပို သောတုဇန်တအ်ညး ဂမ္ဗျိုင် တ္ဟာ်နဂ္ဂ်ဒ္ဒ်ဗဟုသုတညိစ္ဆံစိုတ်တဲ့ အဲကြက်ပ္ဓိတ်ထ္ဆးကိ်ရောင်အ်။ စပ်ကိ်ဝေါဟာရဏအ်တဲ့ အ ကြာ်ပိုမန်ကိ်မန် တ္ဟာ်နသ္ပိုက်ကိ်ဒ္ဒ်တ ပေါ်ကယျာန်ဝေါတ်သ္ပေက်ဇ္ဈ်ရင်သ္ကအ် ဟ္ဂံသေင်ရောင်ဂ္ဂ် အဲမိက် ဂ္ဂံဒုင်ကေတ်ဂုန်ရ။ လိက်နယသမုဒ္ဒြီဝ္ဂ် ဒ္ဒ်လိက်သ္ပရိုတ်တဲ့ အဲကလိဂ္ဂ်လဝ် ရ္ဆကိ်နဘဲအံက်ပိုင်(ကွာန်ဝက်) မဒ္ဒ်ညးမပ္ဓါ်ုန်လဝ်အခဝ်ကမ်ပ္ဏုတာဂ္ဂ်ရ။ လိက်နယသမုဒ္ဒြီဝ္ဂ် လိက်ဗ္ဗ်ုင်တိုဗ္ဗဲမလောန်ရ။ ဒ္ဒဘဲညးစကာလဝ် ဝေါဟာရ "ကြက္ကဒိန်" ဂ္ဂ် အတိုင်ဗ္ဗဲသ္ပ်ဝ်ဝ်ရ။

သိုဗိုတ်ပိဂ္ဂ်၊ တိသ္ပ်ဟ်သဗ္ဗ၊ သုတိဗိုတ်မ္ဗဲ၊ ပ္ဆဲပထမ၊ သမုတ္ထိကို၊ သိုလက္ခဏာ၊
ဣဝ်ဗိုတ်ပိ၊ ယုတ္ထိဂါမ၊ ဗေဒင်ပန်ရ၊ နာမဟိုသ္ကဲ၊ ဇယာဗေဒင်၊ ဟိုနင်မ္ဗဲတဲ၊
မ္ဗဲအတ္ထပ္ပ၊ ဗေဒင်ဟိုသ္ကဲ၊ ဣတိဟာသ၊ ဝ်ဗေဒင်မ္ဗဲ၊ နရာဟုမ္ဗဲ၊ ပန်သ္ကဲဗေဒင်၊
သာ်ဝ်ံလက်သန်၊ ဗေဒင်ပန်ရ၊ **ကြက္ကဒိန်**ကျ့င်၊ သင်ဝတ်ဆဝ်ဂ္ဂ၊ ဓုဝေါင်မန်တပ်၊
တိန်ဆာန်သဗ္ဗ၊ ရာဇာမာတ်တာန်၊ ဂ္ဂေါ်န်ထဝ်ပ္ဓာန်ဗ္ဗ၊ ပြကိုဟ်ဗေဒင်၊ မကျ့င်တေဇ၊
ဒစိတ်ကွ်ပ်၊ တ္ဘ်ပ်ပထမ၊ ဒစိတ်ကွ်ပ်ဂ္ဂ်၊ မဒ္ဒ်မူလ၊ တရားတိတ်ဗ္ဗန်၊ ဟ္ဂံတီနန္ဓ။

ပ္ဆဲပိုဒ်မ္ဓိတ်ထ္ဆးကိ်လဝ်ဗ္ဗဲလ္ဆ္ဍ်ဝ်ဝ် ဝေါဟာရလ္ရ်ိ်ဂ္ဂ် ဓိုန်အဲဟ္ဂံကျ္ဂ်ိုဟ်အဓိပ္ပါယ်ကိုလေဝ် ညးဟိုဂးလဝ်ပရော ကွတ်ဗိုတ်ပိဗေဒင်ပန်ရောင်ဂ္ဂ် အဲဂ္ဂံတီကေတ်ရ။ ယ္ဘုကွတ်ဗိုတ်ပိမ္ဂးဂ္ဂ် သုတိဗိုတ်မ္ဗဲ သမုတ္ထိဗိုတ်မ္ဗဲ လက္ခဏာဗိုတ်မ္ဗဲမဒ္ဒ်ရ။ ယ္ဘုကွတ်ဗေဒင်ပန်မ္ဂးဂ္ဂ် ဇယာဗေဒင်မ္ဗဲ အတ္ထပ္ပဗေဒင်မ္ဗဲ ဣတိဟာသဗေဒင်မ္ဗဲ နရာဟုဗေဒင်မ္ဗဲ မဒ္ဒ်အိုတ်ရ။ ပ္ဆဲမဟိုဂးတ်ကွတ်ဗိုတ်ဗေဒင်ဂ္ဂ် ဝေါဟာရ "ကြက္ကဒိန်" ဏအ် သာ်လ့ိ်ဂ္ဂ်

ဆက်စပ်ကျင်ရော ယင်သွာန်မှး ခါရတော်ဗေဒင်ဂ် ပိုဒးတီဂိတုတ္ရဲသွှံအခါရောင် ဟွံသေင်ဟာ။ တ္ဟာ်နဂ္ဂံတီဂိတုတ္ရဲသွှံအခါကို တ္ဟာ်နဂ္ဂံတီဂိတုတ္ရဲကျ်ိ်ဒ်မ္ဍာ်ကိုဂ် ပိုဒးရံင်ကေတ်ပ္ရဲကြက္ကဒိန်ရောင်။

ဝေါဟာရမန်တြေံ "ကြက္ကဒိန်" မစကာလင်ဒ္ဒဘဲဝ်ဂ် အဓိပ္ပါယ်ခ့ဲ အတိုင်ပိုညးဂမ္ဍိုင်မတီလင်ဂ်ဟေင်ရ၊ ဗတ်ဗှာမ္ဂး "ပြက္ခဒိန်"၊ ဗတ်အေဂ်ံလိက်မ္ဂး "calendar" မဒ္ဒ်ရ။ **"ကြက္ကဒိန်ကျ**င်**၊ သင်ဝတ်ဆင်ဂ္ဂ"** ညးမ္ဂးလင်ဂ် ဝေါဟာရ "သင်ဝတ်ဆင်" ဝ့ံ ခ့ဲနော်ကျင်နူဝေါဟာရပါဒ်ဒ် "သံဝစ္ဆရ" တဲ့ မ္ဍုံအဓိပ္ပါယ် "ဂိတုတ္ရဲသွှံအခါ" ကိုရ၊ အဓိပ္ပါယ်ခ့ဲ ကြပ်တုပ်ဒ့ဲင်ကိုဝေါဟာရ "ကြက္ကဒိန်" ဝ့ံရောင်။ ဝေါဟာရ ပါဒ်ဒ် "သံဝစ္ဆရ" ဂ် မန်ပိုလ်ဝီစ သွကျ့ဲဝေါဟာရပါဒ်ဒ်လိုတဲ့ "သံဝစ္ဆရ်" ကို "သင်ဝစ္ဆရ်" ကို "သင်ဝတ်ဆင်" ကို "သင်ဝတ်စင်" ကို "သင်ဝစ္ဆင်" ကို နဲ့ပံင်မအခဝ်တ္ဟာ်ဟာ်သာ်မချ္ယတ်ဂ် ဂ့ံညာတ် ကေတ်ပ္ရဲလိက်မန်တြေံရ။

ပ္ရဲအဘိဓါန်မန်အေဂ်ံလိက် အ္ဓာဟာလီဒေ(Mr. Halliday)မခ္ခ်ံလင်ဂ် ဝေါဟာရ "ကြက္ကဒိန်" ဝ့ံ ကို် လင်အဓိပ္ပါယ် a calendar တဲ့၊ ဝေါဟာရ "သင်ဝတ်စင်" (သင်ဝတ်ဆင်)ဝ့ံ ကို်လင်အဓိပ္ပါယ် an almanac, a calendar ရ။ ဝေါဟာရစါ "ကြက္ကဒိန်" ကျော့ "သင်ဝတ်ဆင်" ဝ့ံ မ္ဍုံလအာအ ဓိပ္ပါယ်မတုပ်သွဟ် မဒ္ဒ် synonyms ရ။

လိက်ပတ်မန်တြေံ ဝေါဟာရမန်တြေံတအ်ဂ် ပိုဂပ်ဂဝ်ဒးလ္ရတ်ဖအ့ိတ်ရ။ ဆဂး ပဟိုတ်ကို်ဝေါဟာရတဲ့ ပိုမန်ကို်မန်တအ် ပွမဒးကယျာန်ဓဝါတ် စာန်စးနော်စးတကို်ရင်သ္ကအ် ပွမထေပ္ဍတ်ဂ့ံင်ဂ္ဂာတ် ဓဝ်ညီသာ ဒးလို ဂ့ိန်ဒးပါ်ထကးအာဂ် သြဝ်လွကို်ဒ့ဉ်ညိ။

((((((((((((((()))))))))))))))

ကျ့ိုက်လ္ရော်

ဝေါဟာရ 'ကျ့ိုက်လ္ရော်' ဝ့ံ ဒ့ဉ်ကြ့ိုယာမဲ့ဲတဲ့ ပ္ရဲအဘိဓါန်အ္ဓာဟာလီဒေဂ် ညးကို်လင်အဓိပ္ပါယ် to be defiled, sinful ရ။ ဝေါဟာရ 'ကျ့ိုက်' ဂ်တုန် ညးကို်လင်အဓိပ္ပါယ် to be filthy, dirty ရ။ ဗဲ့ဝေါဟာရဗှာ 'ညစ်ညမ်း' 'ညစ်ညူး' 'ညစ်နွမ်း' တအ်ဂ် ဂပ်ဂဝ်ပ္ဍောအ်ဓတ်အဓိပ္ပါယ်ရ။ ဝေါ ဟာရ 'ကျ့ိုက်လ္ရော်' ဝ့ံ သ့ိုဒ့ဉ်တ်ပိုဒ်နာမ်မဲ့ဲတဲ့ မ္ဍုံအဓိပ္ပါယ်ဗတ်ဗှာ 'ညစ်ညမ်းခြင်း'/'ညစ်ညမ်းမှု', 'ညစ်ညူးခြင်း'/'ညစ်ညူးမှု', 'အညစ်အကြေး' ရ။ ဝါကျ့ပယိုက်ဂမ္ဍိုင်ဗဲ့ဲသွဝ်ဝ့ံ သြဝ်လ္ရတ်စီစတ်ရံင် ညိ။